

Traumatizáció, mentális és viselkedési tünetek, valamint a reziliencia összefüggései serdülőkorban – különös tekintettel a gyermekvédelemben élő hátrányos helyzetű gyermekekre

Témavezető: Dr. Kuritárné Dr. Szabó Ildikó

Intézet: Debreceni Egyetem, Népegészségügyi Kar, Magatartástudományi Intézet

A kutatás háttere: A gyermekvédelemben lévő gyermekek körében kutatások igazolják, hogy jelentős hányaduk komplex traumatizációt szenvedett el. A komplex traumatizáció súlyos következményekkel jár, melyeket a traumatizáció egyes paraméterei, valamint egyéb rizikó és protektív tényezők, továbbá a traumát átélt személy rezilienciája is befolyásol.

Célja: Kutatásunk fő célja, hogy megvizsgáljuk a gyermekvédelemben élő gyermekek intézménybe kerülésének körülményeit, rizikómagatartását, traumatípusait és azok halmozódását, valamint feltárjuk az előforduló mentális és viselkedési tüneteket. Szeretnénk azonosítani azokat a tényezőket, amelyek a mentális és viselkedési tünetek halmozódásával együtt járnak, valamint célunk a gyermekvédelmi gondozottak rezilienciájának felmérése.

Vizsgálati terv: A vizsgálati mintát gyermekvédelemben élő gyermekek (200 fő) és szülőikkel nevelkedő gyermekek (200 fő) 12–17 év között alkotják.

Az intézménybe kerülés körülményeit, az életút egyes jellemzőit és a rizikómagatartást a demográfiai kérdőív, a gondozók számára összeállított kérdőív, továbbá a HBSC (Health Behaviour in School-aged Children) kérdőívek segítségével mérjük fel.

A traumatípusok halmozódását a 10 kérdéses ACE szűrőtesztrel mérjük fel. A mentális és viselkedési tünetek azonosításához valamint a tünetek előfordulásának gyakoriságának felméréséhez az SDQ (Strength and Difficulties Questionnaire) kérdőívet, a reziliencia méréséhez a CYRM-28 Reziliencia Skálát (Child and Youth Resilience Measure - 28) alkalmazzuk. A tesztfelvételek után összehasonlítjuk azon gyermekek adatait akik sok tünetet mutatnak, azon gyermekek adataival akiknél kevés tünet van. A mentális és viselkedési tünetek halmozódásával együtt járó tényezők azonosításához azon gyermekek adatait elemezzük tovább, akiknél több mentális és viselkedési tünetet azonosítottunk. Továbbá tervezzük az alacsony SDQ tünetpontoszámot elért gyermekek további vizsgálatát, hogy feltárhassuk azokat a tényezőket, amelyek a mentális és viselkedési tünetek előfordulási gyakoriságának szempontjából protektív tényezőknek tekinthetők.

Összefoglalás: A gyermekvédelemben lévő gyermekek különösen veszélyeztetettek a különböző mentális és viselkedési tünetek előfordulása szempontjából, éppen ezért fontos azon protektív tényezők feltárása, amelyek a tünetek előfordulási gyakoriságát csökkentik, ami által ennek a rendkívül hátrányos helyzetű gyermekcsoportnak az iskolai előmenetele, szociális kapcsolata, életminősége jelentősen javulhat.

Támogatások: A vizsgálat hátterét a GINOP-2.3.2-15-2016-00005 számú projekt támogatja. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.